

Bhuvas, Uṣika, Kuṣika, Gandharva, Rishabha, Shadja¹, Mārjālīya, Madhyama, Vairājaka, Nishāda, Panchama, Meghavāhana, Chintaka, Akūti, Vijnāti, Manas, Bhāva, Vṛihat. Kalpas, qui a Gandharva vocabulo incipiant et in Meghavāhana voce desinant, a modulis musicis denominatos esse, facile apparet. 22, 23. Śiva quatuor aevis (kalpa) se manifestavit, forma alba, rubra, nigra, omnigena (Viṣvarūpa). Aetate flava Maheṣvarī orta est. Śiva coram Brahmane de futuris kalpis, suis ipsius in singulis manifestationibus, sectae Śivaicae conditoribus disserit: ततस्तस्मिन्नादा कल्पे वाराहे सप्तमे प्रभोः । पुनर्विष्णुर्महातेजाः कालो लोकप्रकालनः । मनुर्वैवस्वतो नाम तव पुत्रो भविष्यति ॥ तदा चतुर्युगावस्ये कल्पे तस्मिन् युगांतके । भविष्यामि शिखायुक्तः श्वेतो नाम महामुनिः ॥ हिमवच्छिखरे रम्ये छागले पर्वतोत्तमे । चतुःशिखाः शिवे युक्ता भविष्यति तदा मम ॥ श्वेतः श्वेतशिखश्चैव श्वेतास्यः श्वेतलोहितः । चत्वारस्ते महात्मानो ब्राह्मणा वेदपारगाः ॥ ततस्ते ब्रह्मभूषिष्ठा दृष्ट्वा ब्रह्मगतिं परां । तत्समीपं गमिष्यति पुनरावृत्तिदुर्लभं ॥ पुनस्तु मम देवेश द्वितीये द्वापरे प्रभुः । प्रजापतिर्यदा व्यासः सत्यो नाम भविष्यति ॥ तदा लोकहिताथाय सुतारो नाम नामतः । भविष्यामि कलौ तस्मिन् लोकानुग्रहकारणात् ॥ तत्रापि मम ते पुत्रा भविष्या नाम नामतः । तुंदुभिः शतरूपश्च च्चूचीकः केतुमांस्तथा ॥ प्राप्य योगं तथा ज्ञानं ब्रह्म चैव सनातनं । रुद्रलोकं गमिष्यति पुनरावृत्तिदुर्लभं ॥ तृतीये द्वापरे चैव यदा व्यासस्तु भार्गवः । तदा ह्यहं भविष्यामि दमनस्तु युगांतके ॥ तत्रापि च भविष्यति चत्वारो मम पुत्रकाः । विशोकश्च विकेशश्च विशापः शापनाशनः ॥ तेऽपि तेनैव मार्गेण योगोक्तेन महौजसः । रुद्रलोकं गमिष्यति पुनरावृत्तिदुर्लभं ॥ चतुर्थे द्वापरे चैव यदा व्यासोऽंगिराः स्मृतः । तदाप्यहं भविष्यामि सुहोत्रो नाम नामतः ॥ तत्रापि मम सप्तपुत्राश्चत्वारश्च तपोधनाः । भविष्यति द्विजश्रेष्ठा योगात्मानो दृढव्रताः ॥ सुमुखो दुर्मुखश्चैव तुर्दमो दुरतिक्रमः । प्राप्य योगगतिं सूक्ष्मां विमला दग्धकिल्बिषाः ॥ तेऽपि तेनैव मार्गेण गमिष्यति न संशयः । पंचमे द्वापरे चैव व्यासस्तु सविता यदा ॥ तदा चापि भविष्यामि कंको नाम महातपाः । अनुग्रहायै लोकानां योगात्मानेककर्मकृत् ॥ चत्वारस्तु महाभागा विरजाः शुद्धयोनयः । पुत्रा मम भविष्यति योगात्मानो दृढव्रताः ॥ सनः सनंदनश्चैव प्रभुर्धस्य सनातनः । क्रतुः सनत्कुमारश्च निर्ममा निरहंकृताः ॥ मत्समीपं गमिष्यति पुनरावृत्तिदुर्लभं । परिवर्ते पुनः षष्ठे मृत्युर्ध्यासो यदा विभुः ॥ तदाप्यहं भविष्यामि लोकाधिनाम नामतः । शिष्याश्च मम ते दिव्या योगात्मानो दृढव्रताः ॥ भविष्यति महाभागाश्चत्वारो लोकसंमताः । सुधामा विरजाश्चैव शंख आद्रव (?) एव च ॥ योगात्मानो महात्मानस्ते सर्वे दग्धकिल्बिषाः । तेऽपि तेनैव मार्गेण गमिष्यति न संशयः ॥ सप्तमे परिवर्ते तु यदा व्यासः शतक्रतुः । विभुर्नाम महातेजाः पूर्वमासीच्छतक्रतुः ॥ तदाप्यहं भविष्यामि कलौ तस्मिन् युगांतके । जैगीमप्येति विख्यातः सर्वेषां योगिनां वरः ॥ तत्रापि मम ते पुत्रा भविष्यति युगे तदा । सारस्वतः सुमेधाश्च वसुबाहः सुवाहनः ॥ तेऽपि तेनैव मार्गेण

¹ पञ्जना यत् चर्षयः ।

ध्यानयुक्तिं समाश्रिताः । भविष्यति महात्मानो रुद्रलोकपरायणाः ॥ वसिष्ठश्चाष्टमे व्यासः परिवर्ते भविष्यति । कपिलश्चासुरिश्चैव तथा पंचशिखो मुनिः ॥ चागवलश्च महायोगी सर्व एव महौजसः ॥ प्राप्य माहेश्वरं योगं ध्यानिनो दग्धकल्मषाः । मत्समीपं गमिष्यति पुनरावृत्तिदुर्लभं ॥ परिवर्तेऽथ नवमे व्यासः सारस्वतो यदा । तदा चाहं भविष्यामि क्षुधभो नाम नामतः ॥ तत्रापि मम ते पुत्रा भविष्यति महौजसः । पराशरश्च गार्ग्यश्च भार्गवो हंगिरास्तथा ॥ भविष्यति महात्मानो ब्राह्मणा वेदपारगाः । सर्वे तपोबलोकृष्टाः शापानुग्रहकोविदाः ॥ तेऽपि तेनैव मार्गेण योगोक्तेन तपस्विनः । ध्यानमार्गं समासाद्य गमिष्यति तथैव च ॥ दशमे द्वापरे व्यासस्त्रिधामा नाम नामतः । यदा भविष्यति विप्र[र्वि]स्तदाहं भविता पुनः ॥ हिमवच्छिखरे रम्ये भृगुतुंगे नगोत्तमे । नाम्ना भृगोस्तु शिखरं तस्मान्नाच्छिखरं भृगुः ॥ तत्रैव मम ते पुत्रा भविष्यति दृढव्रताः । बलबंधुर्निरामितः (बलबंधुर्निरा° A. बलबंधुर्निरा° B.) केतुशृंगस्तपोधनः ॥ योगात्मानो महात्मानो ध्यानयोगसमन्विताः । रुद्रलोकं गमिष्यति तपसा दग्धकल्मषाः ॥ एकादशे द्वापरे तु भृवृद्भासो (विवृ° B. Fortasse Bhṛigur.) भविष्यति । तदाप्यहं भविष्यामि गंगाद्वारे कलेधुरि ॥ उग्रा नाम महानादास्तत्रैव मम पुत्रकाः । भविष्यति महौजस्काः सुवृद्धा लोकविश्रुताः ॥ लंबोदरश्च लंबश्च लंबाक्षो लंबकेशकः । प्राप्य माहेश्वरं योगं रुद्रलोकाय संस्थिताः । तेऽपि तेनैव मार्गेण गमिष्यति परां गतिं ॥ द्वादशे परिवर्ते तु शततेजा महामुनिः । भविष्यति महासत्त्वो व्यासः कविवरोत्तमः ॥ ततोऽप्यहं भविष्यामि अत्रिर्नाम युगांतके । हेमकं वनमासाद्य (हेमकंचन° B.) योगमास्थाय भूतले ॥ अत्रापि मम ते पुत्रा भस्मानानानुलेपनाः । भविष्यति महायोगा रुद्रलोकपरायणाः ॥ सर्वज्ञः समबुद्धिश्च साध्यः सर्वस्तथैव च । रुद्रलोकं गमिष्यति ध्यानयोगपरायणाः ॥ त्रयोदशे पुनः प्राप्ते परिवर्ते क्रमेण तु । धर्मो नारायणो नाम व्यासस्तु भविता यदा ॥ तदाप्यहं भविष्यामि वालिर्नाम महामुनिः । वालिखिल्याश्रमे पुण्ये पर्वते गंधमादने ॥ तत्रापि मम ते पुत्रा भविष्यति तपोधनाः । सुधामा काश्यपश्चैव वसिष्ठो विरजास्तथा ॥ महायोगबलोपेता विमला हृद्धीरेतसः । तेनैव योगमार्गेण गमिष्यति न संशयः ॥ यदा व्यासः सुरद्वस्तु पर्यायश्च चतुर्दशः । तत्रापि पुनरेवाहं भविष्यामि युगांतके ॥ वंशे त्वंगिरसः श्रेष्ठो गौतमो नाम योगवित् । तस्मान्नविष्यते पुण्यं गौतमं नाम तद्वनं ॥ तत्रापि मम ते पुत्रा भविष्यति कलौ तथा । अत्रिरुग्रतपाश्चैव आचरणो ष्वविष्टकः (सावणोष्यसतिष्वकाः B. Fortasse आचरणोऽथ अविष्टकः) ॥ योगात्मानो महात्मानो ध्यानयोगपरायणाः । तेऽपि तेनैव मार्गेण रुद्रलोकनिवासिनः ॥ ततः प्राप्ते पंचदशे परिवर्ते क्रमागते । आरुणिस्तु यदा व्यासो द्वापरे भविता प्रभुः ॥ तदाप्यहं भविष्यामि नाम्ना वेदशिरा द्विजः । तत्र वेदशिरो नाम अस्त्रं तत्पारमेश्वरं ॥ भविष्यति महावीर्यं वेदशीर्षश्च पर्वतः । हिमवत्पृष्ठमाश्रित्य सरस्वत्या नगोत्तमे ॥ तदापि मम ते पुत्रा भविष्यति तपोधनाः । कुणिश्च कुणिबाहुश्च कुशरीरः कुनेत्रकः ॥ योगात्मानो महात्मानो ब्रह्मिष्ठाश्चोद्धीरेतसः । तेऽपि तेनैव मार्गेण रुद्रलोकं गतास्तु वै ॥ ततः षोडशमे चापि परिवर्ते क्रमागते । व्यासस्तु संजयो नाम भविष्यति यदा (तदा MSS.) प्रभुः ॥ तदाप्यहं भविष्यामि गोकर्णो नाम